ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

<<ՀՀ ԿԳՄՍՆ ՄԱՐՏՈՒՆՈՒ Տ.ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊՈԱԿ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԱՆԳԼԵՐԵՆ

ԹԵՄԱ՝ Աշակերտների ինքնուրույն գործունեության կազմակերպումը կրտսեր դպրոցում

ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԱՅՐԸ՝ Վարդենիս

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ Հասմիկ Բեյբության

ՈՒՍՈՒՑԻՉ՝ Մարգարիտ Վարդանյան

ԴՊՐՈՑ՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Այրքի միջնակարգ դպրոց

Վարդենիս- **2022**

Բովանդակություն

1.Ներածություն...**3**

2.Գրական ակնարկ...**5**

3.Փորձարարական հետազոտություն...7

3.1.Խմբի նկարագիրը...8

3.2.Փորձարարական դասեր..9

3.2.1.Փորձարարական դաս-1...9

3.3.2.Փորձարարական դաս-2...10

4.Վերլուծություն..10

5.Գրականության ցանկ...12

Ներածություն

Կրտսեր դպրոցականի համար ուսուցումը պետք է լինի խնդրահարույց։ Այն սովորողին մղելու է ինքնուրույն հետազոտական գործունեության և անհատական ստեղծագործական բնույթի որոնումների։ Այդ դեպքում կրթությունը կվերածվի ոչ թե վերարտադրողական, այլ ստեղծագործական գործունեության, ինչը

կարող է նպատակաուղղվել երեխաների հետաքրքրությունները, և նրանց մեջ արթնացնել գիտելիքների իմացության ծարավ:

Հետազոտական աշխատանքի արդիականությունը պայմանավորված է նրանով , որ այսօր տեխնիկայի զարգացման շնորհիվ շատ մեծ է կրտսեր դպրոցականների ինքնուրույնության և ստեղծագործ լինելու սոցիալական պահանջ, ինչպես նաև անհրաժեշտություն՝ օգտվելու ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաների , որոնք կօժանդակեն կրտսեր դպրոցականների ինքնուրույն հետազոտական կարողությունների զարգացմանը և կհարստացնեն կրտսեր դպրոցում ինքնուրույն գործունեության փորձը:

Հետազոտական աշխատանքի նպատակն է կրտսեր դպրոցականի ուսումնական, իմացական, ստեղծագործական ներուժի խթանում, հետազոտական ունակությունների կատարելագործման և զարգացման, հետազոտական հմտությունների ձևավորման միջոցով:

Հետազոտական աշխատանքի խնդիրներն են՝

- ✔ Տվյալները հավաքելու, մշակելու, համակարգելու, կարողությունների ձևավորում:
- ✔ Տեղեկատվությունը համադրելու, ընդհանրացնելու կարողություն:
- ✔ Ճանաչողական կարողությունները:

Տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից ինքնուրույն օգտվելու կարողություն: Աշակերտը պետք է գիտելիքներ ստանա ոչ թե պատրաստի ձևով, այլ դրանք ձեռք բերի ինքնուրույնաբար՝ որոնողական , հետազոտական, համագործակցային աշխատանքի արդյունքում: Ինքնուրույն գործունեության զարգացմանն են նպաստում համագործակցային ուսուցումը, ճանաչողական-որոնողական աշխատանքները, խաղային տեխնոլոգիաներով ուսուցման կազմակերպումը, ինքնագնահատման կարողությունների զարգացումը: Կարևորելով ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքների դերը կրտսեր դպրոցականի կարողունակությունների ձևավորման հարցում, անհրաժեշտ է մեծ ուշադրություն դարձնել այդ ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքների՝ մեթոդապես ճիշտ կազմակերպմանը: Ուսուցչի կողմից սովորողներին հանձնարարվող ինքնուրույն աշխատանքները նպաստում են սովորողի հետազոտական, ստեղծագործական, նախաձեռնողական, ինքնակազմակերպման, ժամանակի արդյունավետ կառավարման հմտությունների ձևավորմանը և հնարավորություն են տալիս նրան ինքնուրույն կամ մյուսների հետ համատեղ աշխատանքի շնորհիվ գործնականորեն կիրառել դասի ընթացում ձեռք բերած տեսական գիտելիքները և դրսևորել իրողությունները քննադատաբար ուսումնասիրելու, վերլուծելու, ստեղծագործական նորարար մոտեցումներ կիրառելու ունակություններ:

Ինքնուրույն են կոչվում այն աշխատանքները, որոնք աշակերտները կատարում են ուսուցչի նախաձեռնությամբ կամ սեփական նախաձեռնությամբ: Որպեսզի սովորողները հմտանան ինքնուրույն մտավոր աշխատանք կատարելու մեջ, անհրաժեշտ է, որ սկզբնական փուլում դրանք իրագործվեն ուսուցչի նախաձեռնությամբ: Սովորողների ինքնուրույն աշխատանքների կատարումները պետք է ունենան փաստերը, օրենքները, օրինաչափությունները ինքնուրույնաբար ճանաչելու ստեղծագործական գործունեությունը զարգացնելու ուղղվածություն: Որպեսզի սովորողները կատարեն ինքնուրույն աշխատանքներ, անհրաժեշտ է, որ նրանք ունենան իրենց գործողությունները , գործելակերպը հստակ իրագործելու պատկերացում: Նրանք պետք է որոշակիորեն իմանան թե ինչ աշխատանք են կատարելու, ինչ նպատակ է հետապնդում այն , ինչ խնդիրներ են լուծելու, երբ են սկսելու աշխատանքը, երբ են ավարտելու, ինչ մեթոդներ, հնարներ են կիրառելու , ինչպես են վերլուծելու ստացված արդյունքները և այլն: Այդ ամենն իրականացնելու համար ցանկացած ինքնուրույն աշխատանք կատարելուց առաջ սովորողները պետք է ունենան օպերատիվ պլաններ , որտեղ արտացոլված լինեն , թե ինչը երբ կատարել , երբ ավարտել ու ամփոփել, արդյունքները ներկայացնել քննարկման: Կան ինքնուրույն աշխատանքի տարբեր տեսակներ: Օրինակ՝

- ✔ Նոր գիտելիքներ ձեռք բերելու ինքնուրույն աշխատանք.
- ✔ Նոր կարողություններ և հմտություններ ձեռք բերելու ինքնուրույն աշխատանք. նման աշխատանքները իրականացնում են ուսումնական կաբինետներում, մարզադահլիճում, արհեստանոցներում:
- ✔ Ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքները կատարվում են տարբեր ձևով:

2. Գրական ակնարկ

Տարրական դասարանում ինքնուրույն աշխատանքի անցկացումն ունի որոշակի առանձնահատկություններ: Փորձը ցույց է տալիս, որ՝

- ✔ Ճիշտ կազմակերպված ինքնուրույն աշխատանքը պարբերաբար անցկացնելով՝ սովորողներն առավել խորը և ճկուն գիտելիքներ են ձեռք բերում, քան ուսուցչի կողմից պատրաստի գիտելիքների հաղորդման դեպքում:
- ✔ Ըստ դիդակտիկական նպատակի և բովանդակության տարատեսակ ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպումը նպաստում է սովորողների ճանաչողական և ստեղծագործական ունակությունների, մտածողության զարգացմանը:
- ✔ Ինքնուրույն աշխատանքի անցկացումն ըստ մանրամասն մշակված մեթոդիկայի՝ արագացնում է սովորողների՝ գործնական կարողությունների և հմտությունների ձևավորումը, իսկ այն իր հերթին դրականորեն է ազդում ճանաչողական կարողությունների և հմտությունների ձևավորման վրա:

- ✔ Ժամանակի ընթացքում դասերին ինքնուրույն աշխատանքի պարբերաբար կազմակերպման և տրված առարկայից տրվող տնային աշխատանքների բազմազան տեսակների հետ դրա համապատասխանեցման դեպքում մշակվում է ինքնուրույն աշխատելու հիմնարարկարողությունները:

Ինքնուրույն աշխատանքներ կազմակերպելիս շատ կարևոր է առանձին սովորողների գիտելիքների խորացումը, գործնականում գիտելիքներդ կիրառելու կարողության, ինքնուրույն մտածելու ունակության, լարված աշխատելու սովորույթի, խոչընդոտներն ու դժվարությունները հաղթահարելու ընդունակությունների ձևավորումը:Վերը գրվածից պարզ է դառնում, թե որքան մեծ նշանակություն ունի ինքնուրույն աշխատանքը կրտսեր դպրոցականների ուսուցման գործընթացում: Տարրական դասարաններում գործունեություն ծավալելու կարողության ձևավորումը, իսկ այն հնարավոր է իրականացնել սովորողների ինքնուրույն գործունեության արդյունավետ կազմակերպման միջոցով: Ինչպես ցույց են տվել ուսումնասիրությունները, սովորողների ինքնուրույն աշխատանքն ունի որոշակի կառուցվածք: Այն իր մեջ ներառում է վեց հիմնական փուլեր.

1.կազմակերպչական՝ դա երեխաների աշխատանքային միջավայրի նախապատրաստումն է,

2.բառարանների, հուշաթերթիկների բաշխում՝ որոնք անհրաժեշտ կլինեն աշխատանքի ընթացքում: Աշխատանքային միջավայրի նախապատրաստումը կարևորագույն պայման է արդյունավետ ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպման համար:

3. նախապատրաստական՝ այս փուլում ուսուցիչը սովորեցնում է կամ մեկ անգամ ևս հիշեցնում է երեխաներին հանգիստ նստել, չխանգարել իր ընկերներին, պահպանել լռություն և կարգուկանոն, ուշադիր աշխատել, ինքնաստուգում կատարել և այն, այսինքն` այն ամենը, ինչը կապահովի աշխատանքի արդյունավետությունը:

4.կողմնորոշիչ՝ այս փուլում ուսուցիչը սովորեցնում է առաջադրանքի բովանդակությունը: Նա ստանալով առաջադրանք` ընթերցում կամ վերընթերցում է պայմանը, դիտարկում է առարկան կամ գծագիրը, ընթերցում է տեքստը և այլն: Այս փուլի ընթացքում սովորողն իմաստավորում առաջադրանքը, առանձնացնում է, թե ինչ է տրված, թե ինչ պետք է իմանալ կամ կատարել, ինչպիսի գիտելիքներ և գործողություններ են պահանջվում աշխատանքի կատարման համար: Երեխաները ծանոթանում են հուշաթերթիկի բովանդակությանը: Բացի դրանից, այս փուլում,ուսուցիչը կարող է բաշխել աշխատանքի պլանը:Պլանը կարելի է գրատել նաև գրատախտակին: Գրատախտակին փակցվում է նաև թեմայի շուրջ մշակված պաստառները, սխեմաները և այլն:Այս փուլում ձևավորվում է ուսումնական աշխատանք ծավալելու կարևորագույն կարողություններից մեկը` աշխատանքի համար կարևոր նյութեր ընտրելու կարողությունը:

5. հիմնական փուլ. Ալս փուլում կատարվում է ինքնուրույն աշխատանքը:

6. ամփոփիչ փուլ.Այս փուլում կատարվում է անցուդարձ:Ուսուցիչը գնահատում է, քննարկում է, վերլուծում ամբողջ դասարանի աշխատանքի ընթացքը, արդյունքները: Նպատակահարմար է առաջադրանքի կատարման ստուգման համար առանձնացնել ևս մեկ կառուցվածքային փուլ`

7. <<Ստուգիչ փուլ>>, որի ընթացքում աշակերտը կատարելով առաջադրանքը`ինքն իր սեփական նախաձեռնությամբ ստուգում է իր աշխատանքը և գնահատում այն,այսինքն` իրականացնում է ինքնաստուգում և ինքնավերահսկում: Կազմակերպելով սովորողների ինքնուրույն աշխատանքը` ուսուցիչը պետք է կարողանա պատասխանել հետևյալ հարցերին.

- ✔ Տվյալ ուսումնական նյութի ուսումնասիրման գործընթացի ու փուլում է նպատակահարմար կազմակերպել ինքնուրույն աշխատանքը,
- ✔ ինքնուրույն աշխատանքի ինչ տիպ է անհրաժեշտ ընտրել և կիրառել գիտելիքների յուրացման տվյալ փուլում:

Ինքնուրույն գործունեության կազմակերպումն ու անցկացումը պահանջում է հատուկ մոտեցում: Այդ պատճառով անհրաժեշտ է մանրամասն մշակել դասի պլանը, որոշել ինքնուրույն աշխատանքի տեղը դասի ընթացքում, բովանդակությունը,դրա կազմակերպման ձևերն ու մեթոդները: Միայն այս դեպքում ինքնուրույն աշխատանքը արդյունավետ կընթանա: Ընդ որում, մանկավարժը պետք է նախատեսի աշխատանքի բարդության մակարդակը, ծավալը, հնարավոր սխալները, դժվարությունները, որոնք կարող են ծագել երեխաների մոտ` այդ աշխատանքի կատարման ընթացքում: Ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպման ընթացքում անհրաժեշտ է մտորել նաև սովորողներին ցուցաբերվող օգնության և ստուգման ձևերի մասին: Հատկապես տարրական դասարաններում ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպման նպատակով անհրաժեշտ է կիրառել բազմազան մեթոդական երաշխավորություններ , հուշաթերթիկներ: Դրանք նպաստում են արագ յուրացնել գործողությունների որոշակի հաջորդականություն կատարելու և սեփական գործունեությունը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ կարողությունները: Ինքնուրույն աշխատելու կարողությունները մշակվում են նպատակաուղղված վարժությունների և աստիճանաբար բարդացող առաջադրանքների միջոցով: Մինչ ինքնուրույն աշխատանքի համար առաջադրանքներ տալը, այդ առաջադրանքների տեսակները յուրացվում են նախապես ուսուցչի հետ միասին կատարվող աշխատանքների միջոցով:Այնուհետև առաջադրանքների այս կամ այն մասը կատարում են աշակերտները, և վերջապես, նրանք հնարավորություն են ստանում ամբողջ առաջադրանքը կատարել ինքնուրույն: Ուսուցիչը պետք է որոշի առաջադրանքների տեսակը, դրա տեղը դասի ընթացքում, բացատրի նպատակը և կատարման քայլերի հաջորդականությունը, հետևի սովորողների աշխատանքին` անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելով օգնություն առանձին

աշակերտներին: Աշխատանքի ստուգումը ևս կատարվում է ուսուցչի ղեկավարությամբ:Վերջինս արդյունքների քննարկմանը մասնակից է դարձնում ամբողջ դասարանին:

3.Փորձարարական հետազոտություն

3.1.Խմբի նկարագիրը՝

Սովորողների մեջ ինքնուրույն գործունեության կազմակերպումը Անգլերեն առարկայի դասավանդման ընթացքում համագործակցային մեթոդի կիրառմամբ նախագծված հետազոտական աշխատանքը իրագործելու նպատակով, որպես փորձարարական դասարան ընտրել եմ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Այրքի միջնակարգ դպրոցի 3-րդ և 4-րդ դասարանները՝

- ✔ հետազոտվող առաջին դասարանում աշակերտներների թիվն էր 25 աշակերտ՝13 աղջիկ, 12 տղա, իսկ երկրորդ դասարանում 23 աշակերտ՝ 11 աղջիկ,12 տղա:
- ✔ աշակերտներն ունեին առաջադիմության ու զարգացման մոտավորապես միևնույն մակարդակը,
- ✔ հետազոտելի դասարանում ուսուցումն իրականացրել եմ Համագործակցային մեթոդի կիրառմամբ:

Հետազոտության շրջանակներում փորձարարական դասարանում ընտրվել են՝

- ✔ Անգլերենի դասագրքի երկու թեմաներ: Գիտափորձի իրականացման համար կիրառման մեջ են դրվել իմ կողմից նախապես մշակված դասերի պլանները,
- ✔ հետազոտության համար հիմք է ընդունվել « Հանրակրթության պետական չափորոշիչը,
- ✔ հետազոտվող դասարաններում մանկավարժական հետազոտության արդյունքները չափվել են իմ կողմից մշակված հարցաշար-քարտերի վերլուծության հիման վրա:

Դպրոցի հետազոտելի 3-րդ և 4-րդ դասարաններում, ուր նպատակ եմ հետապնդում զարգացնել սովորողների մեջ ինքնուրույն աշխատանքը, աշխատելու եմ Անգլերեն առարկայի դասավանդման ընթացքում համագործակցային մեթոդի կիրառմամբ, որպես ռազմավարական գործիք: Համագործակցային ուսուցումը այլընտրանքային մանկավարժական մոտեցում է: Դրանք պետք է ուղղված լինեն սովորողների ինչպես մտավոր ու զգայական կարողությունների, այնպես էլ ինքնուրույնության, սոցիալականացման և այլ հմտությունների զարգացմանը: Դասի կազմակերպման ժամանակ ուսուցչի հիմնական աշխատանքը կլինի բոլոր խմբերի աշխատանքների վերահսկումն ու ուղղորդումը: Յուրաքանչյուր մեթոդի կիրառման նպատակները խիստ բազմազան են, ինչը ենթադրում է նաև, նպատակից կախված, մեթոդի ձևափոխման հնարավորություն: Ցանկացած դաս և դասարան եզակի է, ուստի ուսուցչի վարպետության ցուցանիշներից մեկը նպատակին համապատասխան մեթոդի ընտրությունն է : Իմաստի ընկալման փուլում կիրառելի է

«Աշակերտների թիմային առաջադիմություն», «Խճանկար», «Զրույցի », «Մտագրոհ» մեթոդները: Մեթոդի կիրառման հնարավորություն՝ որպես տեքստի ընկալման, վերլուծության, գլխավորը երկրորդականից տարբերելու, սեփական կարծիքը հիմնավորելու, ընդհանրացման, համագործակցային հմտությունների զարգացման արդյունավետ ձև: Հետազոտության ընթացքում երկու դասարաններում էլ հատուկ ուշադրության կենտրոնում եմ պահելու չորս աշակերտների, որոնք իմ կարծիքով ավելի կաշկանդված են և դժվարությամբ են մասնակցում դասերին: Նպատակն է նաև փորձարարական դասերի արդյունքում ակտիվացնել այս աշակերտներին , որպեսզի դասերին ավելի ակտիվորեն մասնակցեն:

3.2.Փորձարարական դաս-1

Այսօրվա դասն էր «Day activities» թեման (տե՛ս դասապլան-1 էջ՝ 14): Դասաժամն սկսվեց տնային աշխատանքի ստուգումով. բոլորը ներկայացրին իրենց տնային աշխատանքները որոշակի սխալներով: Քննարկվեց տնային աշխատանքի սխալները , տրվեց բանավոր հետադարձ կապ: Օգտագործելով Մտագրոհ մեթոդի, աշակերտներին հանձնարարվեց ասել թեմային վերաբերվող բառեր և մտքեր, այնուհետև պատասխանեցին հարցերին: Հանձնարարվեց հարցերի միջոցով երկխոսություն կազմել, թարգմանել անծանոթ բառերը: Բարձր առաջադիմությամբ աշակերտները դասագրքից դուրս են բերում անծանոթ բառեր և թարգմանում, իսկ ցածր առաջադիմությամբ աշակերտները արտագրում են իրենց բառարանների մեջ: Այնուհետև աշակերտները լուռ լսում են դասը, կատարում նշումներ, հետո կատարվում է աշխատանք դասագրքի հետ: Թեման ամրապնդելու, ամփոփելու, ինչպես նաև ամբողջ դասարանի ներգրավվածությունը կազմակերպելու նպատակով գրատախտակին կատարել Խճանկար մեթոդը: Իմ նախանշած չորս աշակերտներից յուրաքանչյուրը ընդգրկված են խմբերից մեկում և աշխատում են համագործակցային ուսումնառության պայմաններում: Դասի վերջում հանձնարարվում է դասը պատմել, տնային տետրերում գրել վարժություն 1-ը, էջ 31:

3.2.Փորձարարական դաս-2

Այսօրվա դասն էր ‹‹ Letter Ee, Ll ›› (տե՛ս դասապլան-1 էջ՝ 19): Դասաժամն սկսվեց տնային աշխատանքի ստուգումով, բոլորը ներկայացրին իրենց տնային աշխատանքները որոշակի սխալներով: Քննարկվեց տնային աշխատանքի սխալները , տրվեց բանավոր հետադարձ կապ: Գրատախտակին գրեցին անցած և նոր սովորած տառերը և դրանց միջոցով բառեր կազմեցին: Կարդացին հանձնարարված դասը: Այնուհետև լուռ լսեցին դասը, կատարեցին նշումներ, հետո կատարվեց աշխատանք դասագրքի հետ: Պատասխանեցին հարցերին, հարցերի միջոցով երկխոսություն կազմեցին, թարգմանեցին անծանոթ

բառերը:Բարձր առաջադիմությամբ աշակերտները դասագրքից դուրս են բերում անծանոթ բառեր և թարգմանում, իսկ ցածր առաջադիմությամբ աշակերտները արտագրում են իրենց բառարանների մեջ: Հետո լուռ լսում են դասը, կատարում նշումներ,կատարվում է աշխատանք դասագրքի հետ։ Աշակերտները անծանոթ բառերի բացատրությունները գրում են բառատետրերի մեջ։ Բաժանված ուղղագրական քարտերով կատարվեց աշխատանք տետրերում։ Իմ նախանշած չորս աշակերտներից յուրաքանչյուրը ընդգրկված են խմբերից մեկում և աշխատում են համագործակցային ուսումնառության պայմաններում։ Յուրաքանչյուր աշակերտ պարտադիր մասնակցում է աշխատանքներին։ Վերջում հանձնարարվում է դասը վարժ կարդալ, տնային տետրերում գրել վարժություն 21-ը, էջ 7։

4. Վերլուծություն

Հետազոտությունը թույլ է տալիս հանգել հետևյալ եզրահանգումների՝

1. Կիրառելով սովորողների ինքնուրույն գործունեությունը կազմակեպելու զանազան մեթոդներ և հնարներ՝ չպետք է մոռանալ , որ աշակերտին հարկավոր է նախապատրաստվել համապատասխան գործունության կատարմանը: Հակառակ դեպքում նրա աշխատանքում արդյունավետություն արձանագրել հնարավոր չէ:

2. Սովորողների ինքնուրույն գործունեության հիմորեն կազմակերպումը կօգնի նրանց յուրացնելու առարկայական անհրաժեշտ գիտելիքներ, տիրապետելու համապիտանի ուսումնական կարողություններին և պատրաստ լինելու ստեղծագործական ակտիվ ուսումնառության:

3. Սովորողներին զինում է ուսումնական գործունեություն ծավալելու կարողություններով, խթանում նրանց ինքնազարգացումը, ինքնավերլուծությունը , ինքնաստուգումն ու ինքնագնահատումը:

4. Ընդլայնում է նրանց մտահորիզոնը տարբեր առարկաների ուղղությամբ:

Այս ամենը կարելի է ամփոփել մեկ կոչով .«Նպաստել անձի զարգացմանը»:

5.Գրականության ցանկ

1. Կ. Թորոսյան, Կ. Ջիբուխչյան, Մ. Մանուկյան, Մեթոդական աշխատանքը դպրոցում, ձեռնարկ, «Զանգակ» հրատարակչություն, 2014 թ.

2. Կ. Թորոսյան, Ա. Բալայան, Կ. Ջիբուխչյան, Մայրենիի դասերի պլանավորումը, «Զանգակ» հրատարակչություն, 2016թ.

3. Կարինե Թորոսյան, Վաչագան Սարգսյան, Կարինե Չիբուխչյան, Հեղինե Խաչատրյան, Սուսաննա Գրիգորյան, Մայրենի 2-4: Ուսուցչի ձեռնարկ, «Զանգակ» հրատարակչություն, Երևան, 2011թ.

4. Կ. Թորոսյան, Կ. Չիբուխչյան, 50 հարց ու պատասխան տարրական դասարանների ուսուցիչների համար: Մաս I, «Զանգակ» հրատարակչություն, 2013թ.

5. Մանկավարժություն, ուսումնական ձեռնարկ. Ամիրջանյան Ց.Ա. էջ 178- 179

6. Նախաշավիղ 2.2017

6.Հավելված

Դասապլան-1

ՈՒսուցիչ ՝ Մարգարիտ Վարդանյան

Առարկա՝	Անգլերեն	Ամսաթիվ	**9.02.2022**	Կիսամյակ	**I I**	Դասարան	IV
Թեմա՝	**‹‹ Day activities››**						
Օգտագործվող նյութեր՝	Գրատախտակ, կավիճ, դասագիրք, տետրեր, բառատետր, գունավոր թղթեր, մատիտներ:						
Դասի նպատակը՝	• Կարողանալ կազմել և գործածել նախադասություններ, որոնցով կարելի է նկարագրել առօրյան, սիրելի զբաղմունքը, • Կարողանալ տալ տեղեկություններ մասին, • Կարդալ և ըմբռնել տեքստի հիմնական բովանդակությունը:						
	Ուսուցանման արդյունքներ, որոնք կփաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ						
Վերջնարդյունքները	Աշակերտները կկարողանան՝ • Տեքստից առաջ տրված հարցերի օգնությամբ քննարկել դասը, • Տալ որոշ բառերի թարգմանությունները, • Կազմել նախադասություններ դուրս բերված բառերով, թարգմանել նոր բառերը:						
Գործողություններ(ժամ/տևողություն)	Ուսումնական գործունեություն	Ուսումնական գործունեություն	Հարցադրումներ	Կիրառվողմեթոդ (ներ)			

	Աշակերտներ	Ուսուցիչ		
5րոպե-սկիզբ	Բացել դասագրքերը, պատրաստվել նոր դասին: Ներկայացնել տնային աշխատանքները:	Ողջունել դասարանին, կատարում է ներկա բացակա, Ստուգել տնային աշխատանքները, բացատրել անհասկանալի մասերը:	1. Ինչպե՞ս կնկարագրես քեզ: 2.Ի՞նչ նախասիրություններ ունես: 3.Ինչպե՞ս ես անցկացնում քո ազատ ժամանակը:	
10րոպե-ընթացք	Պատասխանել հարցերին, հարցերի միջոցով երկխոսություն կազմել, թարգմանել անծանոթ բառերը:	Տալ հարցադրումներ աշակերտներին, ներգրավվել դասին:		Հարցադրումների մեթոդ
15 րոպե	Բարձր առաջադիմությամբ աշակերտները դասագրքից դուրս են բերում անծանոթ բառեր և թարգմանում, իսկ ցածր առաջադիմությամբ աշակերտները արտագրում են իրենց բառարանների մեջ: Լուռ լսում են դասը, կատարում են նշումներ, աշխատանք դասագրքի հետ:	ՈՒսուցիչը հերթով մոտենում է աշակերտներին, անհրաժեշտության դեպքում ցուցումներ է տալիս, կատարում է շտկումներ:		

12րոպե	Աշակերտները անծանոթ բառերի բացատրությունները գրում են բառատետրերի մեջ: Մտագրոհ մեթոդի օգնությամբ սկսում են հերթով բարձրաձայն ասել այն բառերն ու մտքերը, որոնք սովորեցին դասի ընթացքում: Պատասխանում են ուսուցչի և դասընկերների հարցերին:	Կատարում է սխալների քննարկում և բացատրում, բանավոր առաջ մղող հետադարձ կապի տրամադրում: Նոր թեմայի հաղորդում աշակերտների մասնակցությամբ ՈՒսուցիչը գրատախտակի վրա թարգմանում է անծանոթ բառերը: ՈՒսուցիչը ուղորդում է աշակերտներին, որպեսի նոր թեման ճիշտ ընկալվի և օգնում է ճիշտարտասանել նոր բառերը: ՈՒսուցիչը կիրառում է << Մտքերի տարափ>> մեթոդը, որպեսի հասկանա, արդյո՞ք խմբերը լսում էին միմյանց և կարո՞ղ են պատասխանել նաև դասի մյուս հատվածներին վերաբերող հարցերին: ՈՒսուցիչը գնահատում է լավ և ակտիվ աշխատող		Ինտերակտիվ ուսուցում <<Զրույ >> մեթոդի միջոցո Մտագրոհի մեթոդ Հարց ու պատասխանի մեթո Խճանկարի մեթոդ

3րոպե		խմբերի աշակերտներին և առանձին աշակերտների։		
Տնային աշխատանք	Դասը հանձնարարել պատմել**,** աշխատանքային տետրերում գրել վարժություն ***1,*** էջ ***31***։			

Դասապլան**-2**

Ուսուցիչ ՝ Մարգարիտ Վարդանյան

Առարկա՝	Անգլերեն	Ամսաթիվ	**9.02.2022**	Կիսամյակ	**II**	Դասարան	II

Թեմա՝	**‹‹ Letter Ee, Ll ››**
Օգտագործվող նյութեր՝	Գրատախտակ, կավիճ, դասագիրք, տետրեր, բառատետր, կպչուն թղթեր, նկարներ, մատիտներ:
Դասի նպատակը՝	• Կարողանալ ճանաչել, ընկալել, հասկանալ և հետևել պարզ ցուցումներին, • Ճանաչել և կարողանալ արտասանել **Ee, Ll** տառերը: • Զարգացնել և բարելավել ընկալողական արտասանական հմտությունները:
	Ուսուցանման արդյունքներ, որոնք կփաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ
Վերջնարդյունքները	Աշակերտները կկարողանան՝ • Գրել և կարդալ **Ee, Ll** տառերը, • Կարդալ թեմային վերաբերվող բառեր, • Նոր սովորած տառերով և անցած դասերին սովորած տառերով բառեր կազմել:

Գործողությունները (ժամ/տևողություն)	Ուսումնական գործունեություն Աշակերտներ	Ուսումնական գործունեություն Ուսուցիչ	Հարցադրումներ	Կիրառվողմեթոդ (ներ)
5րոպե–սկիզբ **10**րոպե–ընթացք	Բացել դասագրքերը, պատրաստվել նոր դասին: Ներկայացնել տնային աշխատանքները: Բոլոր աշակերտների մասնակցությամբ քննարկել սխալները: Գրատախտակին գրելանցած և նոր սովորած տառերը և դրանց միջոցով բառեր կազմել:	Ողջունել դասարանին, կատարում է ներկա բացակա, Ստուգել տնային աշխատանքները, բացատրել անհասկանալի մասերը: Տալ հարցադրումներ աշակերտներին, ներգրավվել դասին:	*1.*Ի՞նչ բառեր կարող ես թվարկել *Ee* տառով: *2.*Ի՞նչ բառեր կարող ես թվարկել *Ll* տառով: *3.*Ի՞նչ բառեր կարող ես թվարկել, որոնք պարունակում են և՛ *Ee* և՛ *Ll* տառերը:	Հարցադրումների մեթոդ

15 րոպե	Կարդալ հանձնարարված դասը: Լուռ լսել դասը, կատարել նշումներ, աշխատանք դասագրքի հետ: Պատասխանել հարցերին, հարցերի միջոցով երկխոսություն կազմել, թարգմանել անծանոթ բառերը: Բարձր առաջադիմությամբ աշակերտները դասագրքից դուրս են բերում անծանոթ բառեր և թարգմանում, իսկ ցածր առաջադիմությամբ աշակերտները արտագրում են իրենց բառարանների մեջ: Լուռ լսել դասը, կատարել նմուշներ, աշխատանք դասագրքի հետ: Աշակերտները անծանոթ բառերի բացատրությունները գրում են բառատետրերի մեջ:	ՈՒսուցիչը հերթով մոտենում է աշակերտներին, անհրաժեշտության դեպքում ցուցումներ է տալիս, կատարում է շտկումներ: Կատարում է սխալների քննարկում և բացատրում, բանավոր առաջ մղող հետադարձ կապի տրամադրում Նոր թեմայի հաղորդում աշակերտների մասնակցությամբ ՈՒսուցիչը գրատախտակի վրա թարգմանում է անծանոթ բառերը: ՈՒսուցիչը ուղորդում է աշակերտներին, որպեսի		Ինտերակտիվ ուսուցում «Զրույց» մեթոդի միջոցով Խճանկարի մեթոդ Հարց ու պատասխանի մեթո Մտագրոհի մեթոդ

12րոպե	Մտագրոհ մեթոդի օգնությամբ սկսում են հերթով բարձրաձայն ասել այն բառերն ու մտքերը, որոնք սովորեցին դասի ընթացքում: Պատասխանում են ուսուցչի և դասընկերների հարցերին:	նոր թեման ճիշտ ընկալվի և օգնում է ճիշտարտասանել նոր բառերը: ՈՒսուցիչը կիրառում է «Մտքերի տարափ» մեթոդը, որպեսի հասկանա, արդյո՞ք խմբերը լսում էին միմյանց և կարո՞ղ են պատասխանել նաև դասի մյուս հատվածներին վերաբերող հարցերին: ՈՒսուցիչը գնահատում է լավ և ակտիվ աշխատող խմբերի աշակերտներին և առանձին աշակերտների:		

3րոպե				
Տնային աշխատանք	Դասը հանձնարարել պատմել, աշխատանքային տետրերում գրել վարժություն **21,** էջ **7**:			